

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA FINANCE

FINANČNA UPRAVA REPUBLIKE SLOVENIJE

Šmartinska cesta 55, p.p. 631, 1001 Ljubljana

T: 01 478 38 00

F: 01 478 39 00

E: gfu.fu@gov.si

www.fu.gov.si

OBDAVČITEV Z DAVKOM NA DEDIŠČINE IN DARILA

Podrobnejši opis

2. izdaja, MAJ 2016

Kazalo

1.0 DAVČNI ZAVEZANEC	3
2.0 POSEBNE DOLOČBE V PRIMERU SOLASTNINE IN SKUPNE LASTNINE	3
3.0 PREDMET OBDAVČITVE	3
4.0 NASTANEK DAVČNE OBVEZNOSTI.....	3
5.0 DAVČNA OSNOVA.....	3
6.0 KATERI PREDMETI SE NE UPOŠTEVAJO V DAVČNO OSNOVO.....	4
7.0 ODMERA DAVKA	4
7.1 Odmera davka na darilo.....	4
7.2 Odmera davka na dediščino.....	5
7.3 Odmera davka na podlagi pogodbe o dosmrtnem preživljanju in darilne pogodbe za primer smrti	5
8.0 OPROSTITVE PLAČILA DAVKA NA DEDIŠČINE IN DARILA	5
8.1 Druge oprostitve plačila davka na dediščine in darila	6
9.0 ODPSTOP DEDNEGA DELEŽA SODEDIČU	6
10.0 DAVČNA STOPNJA IN ZNESKI ZA ODMERO DAVKA.....	6
11.0 PLAČILO DAVKA.....	7
12.0 VRAČILO PLAČANEGA DAVKA	7
13.0 ZASTARANJE	8
14.0 OVERITEV PODPISOV NA POGODBI O PRENOSU LASTNINSKE PRAVICE	8

1.0 DAVČNI ZAVEZANEC

Zavezanec za davek na dediščino in darila je fizična ali pravna oseba zasebnega prava, ki prejme premoženje na podlagi dedovanja ali darovanja, in tudi fizična oseba, ki prejme premoženje na podlagi pogodbe o dosmrtnem preživljanju oziroma na podlagi darilne pogodbe za primer smrti.

Za pravne osebe zasebnega prava po tem zakonu se štejejo: društva, fundacije, skladi, ustanove, zasebni zavodi in gospodarska interesna združenja.

2.0 POSEBNE DOLOČBE V PRIMERU SOLASTNINE IN SKUPNE LASTNINE

Pri razdelitvi solastnine plača vsak solastnik ali solastnica davek od tistega brezplačno prejetega dela premoženja, ki presega njegov solastniški delež.

Pri skupni lastnini so davčni zavezanci vsi lastniki ali lastnice premoženja solidarno.

3.0 PREDMET OBDAVČITVE

Predmet obdavčitve je premoženje, ki ga fizična oseba prejme od fizične ali pravne osebe kot dediščino ali darilo in se ne šteje za dohodek po zakonu, ki ureja dohodnino. Predmet obdavčitve po tem zakonu je tudi premoženje, ki ga pravna oseba prejme od pravne ali fizične osebe kot darilo ali dediščina, ki se ne šteje za dohodek po zakonu, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb.

Za premoženje se štejejo nepremičnine, premičnine ter premoženjske in druge stvarne pravice. Med premičnine se štejejo tudi vrednostni papirji in denar. Kot darilo se šteje tudi volilo.

Darilo ali dediščina, ki zajema le premičnine, ni predmet obdavčitve, če je skupna vrednost premičnin nižja od 5.000 eurov.

Davek se ne plača od podedovanega ali podarjenega začasnega ali dosmrtnega užitka nepremičnine in od tistega dela nepremičnine, na katerem dedič ali obdarjenec po veljavnih predpisih ne more pridobiti lastninske pravice, pravice uporabe ali užitka.

4.0 NASTANEK DAVČNE OBVEZNOSTI

Davčna obveznost nastane:

- Pri darilih na dan sprejema darila*.
- Pri dediščinah na dan pravnomočnosti sklepa o dedovanju.
- Pri volilu na dan pravnomočnosti sklepa o volilu.
- Pri pogodbah o dosmrtnem preživljanju in pri darilnih pogodbah za primer smrti na dan smrti preživljanca oziroma na dan smrti darovalca ali darovalke.

(*Darilo velja za sprejeto ob podpisani darilni pogodbi, izročilni pogodbi, pogodbi o preužitku oziroma ob dejanskem sprejemu darila.)

5.0 DAVČNA OSNOVA

Osnova za davek na dediščino in darila je vrednost podedovanega ali v dar prejetega premoženja v času nastanka davčne obveznosti po odbitku dolgov, stroškov in bremen, ki odpadejo na premoženje, od katerega se plačuje ta davek.

~~Pri nepremičninah se kot vrednost iz prvega odstavka tega člena šteje 80% posplošene tržne vrednosti, ugotovljene po zakonu, ki ureja množično vrednotenje nepremičnin, kakor je~~

~~določena nepremičnini v registru nepremičnin na dan nastanka davčne obveznosti. Zavezanec ima v roku za pritožbo pravico zahtevati, da se namesto posplošene tržne vrednosti nepremičnin kot davčna osnova upošteva ocenjena posamična tržna vrednost nepremičnine. Ustavno sodišče RS je z odločbo št. U-I-190/15-10, z dne 5. 5. 2016, objavljeno v Uradnem listu RS št. 36/16, dne 20. 5. 2016, razveljavilo drugi odstavek 5. člena Zakona o davku na dediščino in darila – ZDDD. Z razveljavitvijo te določbe se izvaja obdavčitev na podlagi splošnih določb Zakona o davčnem postopku – ZDavP-2.~~

Davčni organ ima na podlagi splošnih določb ZDavP-2 tako pravico preveriti resničnost dejstev, ki jih navaja davčni zavezanec, to je: ali vrednost nepremičnine, ki je razvidna iz pravnomočnega sklepa o dedovanju oziroma ki jo je davčni zavezanec navedel v napovedi za odmero davka od prejetega darila, ustreza tržni vrednosti nepremičnine ali pa je bila vrednost nepremičnine davčnemu organu prikazana v nižjem znesku zaradi ugodnejše odmere davka. V primeru dvoma v pravilnost vrednosti nepremičnine davčni organ tržno vrednost posamezne nepremičnine ugotavlja v vsakem posameznem odmernem postopku posebej (npr. primerjava s splošno znanimi tržnimi cenami na m² na določenem področju, primerjava s cenami iz izvedenih prodaj primerljivih nepremičnin). Po splošnih določbah ZDavP-2 pa ima davčni zavezanec pravico oceno tržne vrednosti nepremičnine, ugotovljene s strani finančnega urada, izpodbijati s predložitvijo individualne cenitve. V tem primeru stroške cenitve nepremičnine nosi zavezanec. ~~Do vzpostavitve podatkov o posplošeni tržni vrednosti nepremičnin je davčna osnova vrednost nepremičnine, ki bi se dala doseči v prostem prometu v času nastanka davčne obveznosti in je ugotovljena v odmernem postopku.~~

Pri premičninah, razen pri denarju, je vrednost iz prvega odstavka tega člena tržna vrednost tega premoženja.

Pri premičninah se davčna osnova, zniža za 5.000 eurov.

Če je davčni zavezanec v obdobju dvanajstih mesecev od istega darovalca ali iste darovalke prejel več daril, se za ugotavljanje davčne osnove vrednosti prejetih daril seštevajo. Rok dvanajstih mesecev začne teči z dnem sprejema prvega darila.

6.0 KATERI PREDMETI SE NE UPOŠTEVAJO V DAVČNO OSNOVO

Pri ugotavljanju davčne osnove se predmeti gospodinjstva ne upoštevajo. Kot predmeti za gospodinjstvo se štejejo gospodinjiski predmeti, ki so namenjeni za zadovoljitev vsakdanjih potreb zavezanca kot so pohištvo, gospodinjiski stroji in naprave ter druga hišna oprema, posteljnina in podobno, vendar ne, če so ti predmeti večje vrednosti.

7.0 ODMERA DAVKA

Davek na dediščino in darila se davčnemu zavezancu odmeri z odločbo v 30 dneh po prejemu davčne napovedi oziroma pravnomočnega sklepa o dedovanju.

Višina davka se ugotavlja po predpisih, ki veljajo na dan nastanka davčne obveznosti.

Finančni urad lahko pod pogoji, ki jih zakon, ki ureja davčni postopek, določa za izdajo odločbe v preprostih zadevah, izda odločbo z odtisom žiga na sklepu o dedovanju, pogodbi ali drugem dokumentu.

7.1 Odmera davka na darilo

Davčni zavezanec, ki prejme v dar premoženje, od katerega se plača davek, mora prejem darila napovedati na [obrazcu](#) v 15 dneh od nastanka davčne obveznosti pri finančnem uradu, kjer je vpisan v davčni register. Če davčni zavezanec nima stalnega ali začasnega prebivališča

oziroma sedeža v Republiki Sloveniji in ni vpisan v davčni register, napove darilo, ki obsega samo premoženo premoženje, pri finančnem uradu, kjer je darovalec vpisan v davčni register.

Davčni zavezanec, ki prejme v dar nepremičnino, napove prejem darila pri finančnem uradu, kjer nepremičnina leži. Če nepremičnina leži na območju več finančnih uradov, davčni zavezanec napove prejem darila pri finančnem uradu, kjer je vpisan v davčni register.

Če darilo obsega premoženo in nepremoženo premoženje, davčni zavezanec napove to darilo pri finančnem uradu, kjer nepremičnina leži.

Če je davčni zavezanec v obdobju dvanajstih mesecev od istega darovalca ali iste darovalke prejel več daril, mora v davčni napovedi navesti vrednost že prejetih daril. Finančni urad v tem primeru odmeri davek od vrednosti vseh prejetih daril in, če je bil od prej napovedanih daril davek že odmerjen in plačan, ta davek upošteva pri odmeri nove davčne obveznosti.

7.2 Odmera davka na dediščino

Davčni zavezanec, ki podeduje premoženje, od katerega se plača davek na dediščino in darila, ne vloži davčne napovedi. Odmera davka na dediščino se izvrši na podlagi podatkov pravnomočnega sklepa o dedovanju.

Če je predmet dedovanja nepremičnina, pošlje sodišče pravnomočni sklep o dedovanju finančnemu uradu, kjer je nepremičnina. Če zapuščina obsega samo premoženo premoženje ali če podedovane nepremičnine ležijo na območju več finančnih uradov, pošlje sodišče sklep o dedovanju finančnemu uradu, pri katerem je bil zapustnik vpisan v davčni register. Za davčnega zavezanca, ki nima stalnega ali začasnega prebivališča oziroma sedeža v Republiki Sloveniji, pošlje sodišče pravnomočni sklep o dedovanju, ki obsega premoženo premoženje, finančnemu uradu, kjer je zavezanec vpisan v davčni register, če ni vpisan, pa finančnemu uradu, kjer je bil zapustnik vpisan v davčni register. Za dediščino, ki obsega premoženo in nepremoženo premoženje, pošlje sodišče sklep o dedovanju finančnemu uradu, kjer nepremičnina leži.

Navedeno se smiselno uporablja tudi za odmero davka na darilo.

7.3 Odmera davka na podlagi pogodbe o dosmrtnem preživljanju in darilne pogodbe za primer smrti

Zavezanec, ki je prejel premoženje na podlagi pogodbe o dosmrtnem preživljanju ali darilne pogodbe za primer smrti, mora to pogodbo prijaviti v 15 dneh od sklenitve pogodbe pri finančnem uradu na območju, kjer je to premoženje ali kjer je zavezanec vpisan v davčni register.

Davčno [napoved](#) za odmero davka mora zavezanec vložiti v 15 dneh od nastanka davčne obveznosti pri finančnem uradu, pri katerem je prijavil pogodbo o dosmrtnem preživljanju ali darilno pogodbo za primer smrti.

8.0 OPROSTITVE PLAČILA DAVKA NA DEDIŠČINE IN DARILA

Davka na dediščino in darila ne plača:

- dedič ali obdarjenec prvega dednega reda;
- z dediči ali obdarjenci prvega dednega reda so izenačeni zet, snaha, pastorek in dedič ali obdarjenec, ki je živel z zapustnikom ali darovalcem v registrirani istospolni partnerski skupnosti;
- pravna oseba zasebnega prava, ustanovljena na podlagi zakona za opravljanje verske, človekoljubne, dobrodelne, zdravstvene, socialno-varstvene, izobraževalne, raziskovalne ali kulturne dejavnosti ali za opravljanje dejavnosti zaščite in reševanja, vendar le, če gre za darilo oziroma dediščino, ki je namenjena opravljanju take dejavnosti pravne osebe.

8.1 Druge oprostitve plačila davka na dediščine in darila

Davka ne plača dedič ali obdarjenec, ki se po določbah zakona, ki ureja kmetijska zemljišča, šteje za kmeta, če podeduje oziroma dobi v dar kmetijsko zemljišče. V zvezi s priznavanjem davčne oprostitve po prejšnjem stavku se gozdna zemljišča štejejo za kmetijska zemljišča. Davka na dediščine tudi ne plača dedič ali obdarjenec – prevzemnik kmetijskega gospodarstva, ki se v skladu z zakonom, ki ureja dedovanje kmetijskih gospodarstev šteje za zaščiteno kmetijo, pa tudi v primerih, ko dedič ali obdarjenec – kmet podeduje ali dobi v dar celo kmetijo. Pri opredelitvi, kaj se šteje za kmetijo, se smiselno upošteva opredelitev zaščitene kmetije po predpisih o dedovanju kmetijskih gospodarstev. Če dedič ali obdarjenec, ki je bil na podlagi navedenega oproščen davka, podedovano ali podarjeno nepremičnino pred potekom petih let od pridobitve odtuji ali se v tem roku preneha ukvarjati s kmetijsko dejavnostjo ali ne obdeluje zemljišč v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča, se mu davek naknadno odmeri tako, kot bi se mu odmeril, če ob prejemu dediščine oziroma darila ne bi izpolnjeval pogojev za oprostitve po tem členu. Mnenje o tem, ali je zemljišče obdelano v skladu z zakonom o kmetijskih zemljiščih, izda upravni organ pristojen za kmetijske zadeve. Navedeno ne velja za odtujitve, izvršene na podlagi sporazuma o izročitvi in razdelitvi premoženja po obligacijskem zakoniku, za odtujitve oziroma oddaje premoženja po zakonu, ki ureja preživitveno varstvo kmetov ter za odtujitve, izvedene zaradi agrarnih operacij po zakonu, ki ureja kmetijska zemljišča.

Davka ne plača dedič ali obdarjenec, če gre za darilo ali dediščino, ki ima status kulturnega spomenika, pod pogojem, da podarjenega ali podedovanega kulturnega spomenika ne odtuji pred potekom 10 let in pod pogojem, da je kulturni spomenik dostopen za javnost ali da je namenjen izvajanju kulturnih dejavnosti, o čemer sklene dedič ali obdarjenec z ministrstvom, pristojnim za kulturo, sporazum z neomejenim trajanjem.

Davka ne plača davčni zavezanec, ki podeduje ali dobi v dar prejeto premoženje in ga brez povračila odstopi državi, občini ali pravnim osebam zasebnega prava, ustanovljenim na podlagi zakona za opravljanje verske, človekoljubne, dobrodelne, zdravstvene, socialno-varstvene, izobraževalne, raziskovalne ali kulturne dejavnosti, vendar, le, če je premoženje namenjeno izključno za nepridobitne namene prejemnika. Davek, plačan pred odstopom dediščine ali darila, se vrne, če je bil odstop izvršen v šestih mesecih po sprejemu dediščine ali darila.

9.0 Odstop dednega deleža sodediču

Če davčni zavezanec odstopi svoj dedni delež sodediču, se plača davek ob prenosu premoženja samo enkrat, tako da se oprosti plačilo davka tistemu dediču, ki je prvi prejel dediščino, davek pa se odmeri glede na razmerje med zapustnikom in dejanskim prejemnikom dediščine.

10.0 DAVČNA STOPNJA IN ZNESKI ZA ODMERO DAVKA

Davčne stopnje so različne glede na dedne redove, in sicer veljajo za:

a) II. dedni red (starši, bratje, sestre in njihovi potomci)

Od vrednosti €		Znaša davek:				
nad	do	€		%		€
	10.000			5		
10.000	50.000	500	+	6	nad	10.000
50.000	100.000	2.900	+	7	nad	50.000
100.000	200.000	6.400	+	8	nad	100.000

200.000	300.000	14.400	+	10	nad	200.000
300.000	400.000	24.400	+	12	nad	300.000
400.000		36.400	+	14	nad	400.000

b) III. dedni red (dedi in babice)

Od vrednosti €		Znaša davek:				
nad	do	€		%		€
	10.000			8		
10.000	50.000	800	+	9	nad	10.000
50.000	100.000	4.400	+	10	nad	50.000
100.000	200.000	9.400	+	11	nad	100.000
200.000	300.000	20.400	+	13	nad	200.000
300.000	400.000	33.400	+	15	nad	300.000
400.000		48.400	+	17	nad	400.000

c) vse druge osebe

Od vrednosti €		Znaša davek:				
nad	do	€		%		€
	10.000			12		
10.000	50.000	1.200	+	16	nad	10.000
50.000	100.000	7.600	+	20	nad	50.000
100.000	200.000	17.600	+	25	nad	100.000
200.000	300.000	42.600	+	30	nad	200.000
300.000	400.000	72.600	+	35	nad	300.000
400.000		107.600	+	39	nad	400.000

11.0 PLAČILO DAVKA

Zavezanec mora plačati davek na dediščine in darila v 30 dneh od vročitve odločbe. Šteje se, da je vročitev odločbe opravljena 15. dan od dneva odpreme odločbe. Datum odprave odločbe je odtisnjen na kuverti. Če je odločba vročena osebno, se šteje za vročeno v skladu s 87. členom ZUP.

Če davek ni plačan v predpisanem roku, se zaračunajo zamudne obresti po 0,0247 odstotni dnevni obrestni meri.

12.0 VRAČILO PLAČANEGA DAVKA

Če se pogodba, ki je podlaga za prenos premoženja sporazumno razdre, ali jo sodišče z odločbo izreče za neveljavno, ima davčni zavezanec pravico zahtevati, da se odločba o odmeri davka odpravi in da se mu davek, če je bil plačan, vrne. Če se razdre pogodba, katere predmet je bil prenos nepremičnine, se davek vrne le, če je bila sporazumno razdrta, preden je bil opravljen prenos nepremičnine.

Če pogodbe ni mogoče izpolniti ali se izpolni samo deloma, ima davčni zavezanec pravico zahtevati, da se mu plačani davek vrne v celoti oziroma v ustreznem delu.

V navedenih primerih davčnemu zavezancu za vrnjeni znesek davka ne pripadajo obresti.

13.0 ZASTARANJE

Glede zastaranja pravice do odmere in izterjave davka na dediščine in darila veljajo določbe iz zakona o davčnem postopku.

Pravica do odmere davka na darilo zastara v desetih letih od dneva, ko bi bilo treba davek napovedati, pravica do odmere davka na dediščine pa zastara v desetih letih od pravnomočnosti sklepa o dedovanju.

Pravica do izterjave davka zastara v petih letih od dneva, ko bi ga bilo treba plačati. V primeru naknadno ugotovljene obveznosti v davčnem nadzoru, teče relativni rok zastaranja pravice do izterjave davka od dneva izvršljivosti odmerne odločbe.

Pravica zavezanca za davek do vračila plačanega davka, ki ga ni bil dolžan plačati, zastara v petih letih od dneva, ko ga je plačal oziroma od pridobitve pravnega naslova, s katerim je bilo ugotovljeno, da ga ni bil dolžan plačati.

14.0 OVERITEV PODPISOV NA POGODBI O PRENOSU LASTNINSKE PRAVICE

Brez dokaza, da je plačan davek oziroma da obstojijo zakonsko določeni razlogi, zaradi katerih ni treba obračunati davka ali da darilna pogodba ni predmet odmere, ni mogoče overiti podpisov na pogodbi o prenosu lastninske pravice na nepremičnini.